

İstanbul Vakıf Üniversiteleri İşletme Program Ücretleri

Erhan Erkut, 2 Ocak 2021

Bir yandan resmi enflasyon %20'lerde gezinirken öte yandan ENAGroup enflasyonu %58 olarak hesaplıyor. Bazı vakıf üniversiteleri öğrencileri ve adayları ise heyecanla ücretlere bu yıl yapılacak zammı bekliyor olmalılar. Ben tahminimi söyleyeyim: birçok üniversite ücretlerine devletin açıkladığı (ve herkesin doğru olmadığını düşündüğü) oran kadar zam yapacak ve çalışanlarına da onun bir puan altında zam verecek. Sonuç olarak akademisyenler ve üniversite emekçileri fakirleşmeye devam edecekler!

Peki son 12 yılda İstanbul'daki vakıf üniversiteleri ücretlerine ne kadar zam yaptı? Böyle bir çalışma görmedim ve benden başkalarının da bu konuyu merak edebileceğini düşündüğümünden, yılbaşı tatilinde bu yazıyı yazmaya karar verdim. Üniversiteleri İstanbul'a kısıtlamamın birkaç nedeni var: ülkedeki vakıfların yarısından fazlası İstanbul'da ve İstanbul'da okumak isteyen öğrenciler bu okullar arasından tercih yapıyorlar. Ayrıca ücretler ve artış oranları illerden bağımsız olmadığından tüm üniversiteleri bu karşılaştırmaya koymak anlamlı değil. Son olarak da karşılaştırmaya dahil edilen okul sayısının makul bir seviyede tutulmasını tercih ediyorum.

Vakıf üniversitelerinin ücretleri fakültelere göre değişebiliyor. Bu çalışmada karşılaştırmayı birçok üniversitede bulunan "işletme" programları üzerinden yaptım. (Bu tercihte İşletme Bölümü Başkanı olmamın bir rol oynamış olabileceğini itiraf ediyorum.) İstanbul'da işletme program olan 28 vakıf üniversitesi bulunuyor. Dolayısıyla çalışmada işletme programı olmayan Acıbadem, Biruni, Rumeli ve Galata gibi üniversiteler bulunmuyor. Benzer bir çalışma farklı programlar üzerinden de yapılabilir; bu çalışmayı sadece bir örnek olarak sunuyorum.

İşletme programlarında en popüler kategori %50 burslu kategorisi. Bu nedenle, bu çalışmada %50 burslu (veya YÖK deyimi ile "indirimli") kategorisinin ücretini kullandık. Eğer bir yılda bir üniversite %50 burslu kategorisine girmemiş ise, %50 burslu karşılığı olan ücreti kullandık. Örneğin %75 burslu kategorinin ücretini iki ile çarptık (veya burssuz kategorinin ücretini ikiye böldük). Birçok üniversitelerin türlü çeşitli ek burslar/indirimler verdiğini biliyoruz. Çalışma her yılın ÖSYM kılavuzlarında ilan edilen ücretler (yani "etiket fiyatı") üzerinden yapıldı.

Önce bu şekilde hesaplanmış ham veriyi 2021 ücretlerine göre büyükten küçüğe doğru paylaşalım:

Tablo 1: %50 bursluya denk gelen işletme programı ücretleri

ÜNİVERSİTE	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
KOÇ	14,500	15,500	16,750	18,250	20,000	22,000	27,500	31,700	38,250	48,250	55,000	68,250
SABANCI	13,750	15,000	16,500	18,000	19,500	21,000	24,500	30,000	36,250	43,500	54,250	65,070
ÖZYEĞİN	13,000	13,250	14,769	17,280	18,900	20,400	22,000	26,250	30,000	36,000	42,500	52,500
KADİR HAS	9,720	12,366	13,446	14,791	16,270	18,710	20,581	22,639	24,852	31,250	36,000	44,280
BİLGİ	10,530	11,880	13,473	14,731	16,500	18,500	20,750	22,750	25,500	30,675	34,350	42,431
OKAN	9,990	10,789	11,869	13,986	18,306	17,172	15,500	20,682	24,786	30,239	34,290	41,737
BAHÇEŞEHİR	11,448	12,258	13,365	14,040	15,390	16,659	17,900	19,500	23,750	28,975	35,340	40,600
IŞIK	9,450	10,206	11,737	12,559	13,815	15,887	18,270	21,000	23,000	26,500	29,500	34,560
MEF	-	-	-	-	16,500	17,820	19,440	20,995	23,500	27,260	29,985	34,333
YEDİTEPE	8,640	9,504	10,530	11,070	11,880	13,770	16,200	18,360	21,060	24,300	28,080	32,400
KÜLTÜR	10,530	9,990	10,860	11,700	12,870	14,200	16,750	18,425	20,625	24,000	27,950	30,950
KENT	-	-	-	-	-	-	-	18,360	20,196	21,610	24,203	27,108
MALTEPE	9,323	9,975	9,975	10,973	12,070	13,250	14,750	17,000	18,750	21,250	23,400	26,946
ALTINBAŞ	-	10,692	11,340	11,880	15,660	17,010	18,711	19,995	21,975	25,275	25,275	26,792
TİCARET	6,415	7,290	8,100	8,910	12,393	14,000	15,500	17,000	18,500	21,000	22,050	25,138
S. ZAIM	-	7,020	7,830	8,300	11,500	12,500	13,500	15,000	16,500	19,000	21,250	24,300
İSTİNYE	-	-	-	-	-	-	-	19,450	19,450	15,000	16,500	24,030
AYDIN	8,640	9,639	10,179	10,940	11,750	13,063	14,000	15,250	16,500	18,950	20,750	23,000
AREL	8,165	8,820	9,702	10,200	10,965	12,062	13,230	14,553	16,008	19,950	19,950	21,945
DOĞUŞ	9,690	10,200	11,250	11,250	11,250	13,750	13,750	15,000	16,500	18,150	19,058	21,916
BEYKOZ	-	-	-	-	-	-	-	-	15,000	15,000	15,000	21,600
GELİŞİM	-	-	7,560	9,180	10,800	12,420	13,500	19,440	19,440	19,440	19,440	21,600
BEYKENT	7,549	8,305	9,120	9,125	9,750	11,750	12,500	14,375	15,875	17,463	18,336	21,086
YENİ YÜZYIL	-	-	-	-	13,500	13,500	13,500	13,500	15,012	16,513	18,165	19,980
MEDİPOL	-	-	-	-	-	-	-	12,258	13,230	15,120	17,010	19,440
ESENYURT	-	-	-	-	11,340	12,475	13,725	13,725	16,305	15,550	17,105	18,131
NİŞANTAŞI	-	-	-	12,852	11,826	19,440	21,384	24,840	26,730	32,130	15,930	17,280
HALIÇ	7,000	7,500	8,375	9,750	10,500	12,500	12,500	15,000	16,500	18,975	14,000	16,200

İkinci tablomuzda ise, üniversitelerin yıldan yıla yaptıkları zam (veya indirim) oranlarını göreceksiniz. Her sütun kendi içinde şartlı formatlanmıştır. Yılın en yüksek zammı yeşil, en düşük zammı (ya da en yüksek indirim) ise kırmızı ile belirlenmiş olup, diğer zamlar yeşil ile kırmızı arasındaki renklerle işaretlenmiştir. Son sütunda ise, okulların 12 yıl süresince yapmış oldukları yıllık zamların ortalamasını bulacaksınız. Okullar birinci tablodaki gibi 2021 ücretlerine göre sıralandı.

**Tablo 2: %50 bursluya denk gelen işletme ücretlerine yıldan yıla yapılan zamlar (veya indirimler).
(Son sütunda 11 yıllık zammın ortalaması verildi.)**

ÜNİVERSİTE	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	AVG
KOÇ	6.9%	8.1%	9.0%	9.6%	10.0%	25.0%	15.3%	20.7%	26.1%	14.0%	24.1%	15.3%
SABANCI	9.1%	10.0%	9.1%	8.3%	7.7%	16.7%	22.4%	20.8%	20.0%	24.7%	19.9%	15.3%
ÖZYEGİN	1.9%	11.5%	17.0%	9.4%	7.9%	7.8%	19.3%	14.3%	20.0%	18.1%	23.5%	13.7%
KADIR HAS	27.2%	8.7%	10.0%	10.0%	15.0%	10.0%	10.0%	9.8%	25.7%	15.2%	23.0%	15.0%
BİLGİ	12.8%	13.4%	9.3%	12.0%	12.1%	12.2%	9.6%	12.1%	20.3%	12.0%	23.5%	13.6%
OKAN	8.0%	10.0%	17.8%	30.9%	-6.2%	-9.7%	33.4%	19.8%	22.0%	13.4%	21.7%	14.7%
BAHÇEŞEHİR	7.1%	9.0%	5.1%	9.6%	8.2%	7.4%	8.9%	21.8%	22.0%	22.0%	14.9%	12.4%
IŞIK	8.0%	15.0%	7.0%	10.0%	15.0%	15.0%	14.9%	9.5%	15.2%	11.3%	17.2%	12.6%
MEF					8.0%	9.1%	8.0%	11.9%	16.0%	10.0%	14.5%	11.1%
YEDİTEPE	10.0%	10.8%	5.1%	7.3%	15.9%	17.6%	13.3%	14.7%	15.4%	15.6%	15.4%	12.8%
KÜLTÜR	-5.1%	8.7%	7.7%	10.0%	10.3%	18.0%	10.0%	11.9%	16.4%	16.5%	10.7%	10.5%
KENT								10.0%	7.0%	12.0%	12.0%	10.3%
MALTEPE	7.0%	0.0%	10.0%	10.0%	9.8%	11.3%	15.3%	10.3%	13.3%	10.1%	15.2%	10.2%
ALTINBAŞ		6.1%	4.8%	31.8%	8.6%	10.0%	6.9%	9.9%	15.0%	0.0%	6.0%	9.9%
TİCARET	13.6%	11.1%	10.0%	39.1%	13.0%	10.7%	9.7%	8.8%	13.5%	5.0%	14.0%	13.5%
S. ZAİM		11.5%	6.0%	38.6%	8.7%	8.0%	11.1%	10.0%	15.2%	11.8%	14.4%	13.5%
İSTİNYE								0.0%	-22.9%	10.0%	45.6%	8.2%
AYDIN	11.6%	5.6%	7.5%	7.4%	11.2%	7.2%	8.9%	8.2%	14.8%	9.5%	10.8%	9.3%
AREL	8.0%	10.0%	5.1%	7.5%	10.0%	9.7%	10.0%	10.0%	24.6%	0.0%	10.0%	9.5%
DOĞUŞ	5.3%	10.3%	0.0%	0.0%	22.2%	0.0%	9.1%	10.0%	10.0%	5.0%	15.0%	7.9%
BEYKOZ									0.0%	0.0%	44.0%	14.7%
GELİŞİM			21.4%	17.6%	15.0%	8.7%	44.0%	0.0%	0.0%	0.0%	11.1%	13.1%
BEYKENT	10.0%	9.8%	0.1%	6.8%	20.5%	6.4%	15.0%	10.4%	10.0%	5.0%	15.0%	9.9%
YENİ YÜZYIL					0.0%	0.0%	0.0%	11.2%	10.0%	10.0%	10.0%	5.9%
MEDİPOL								7.9%	14.3%	12.5%	14.3%	12.3%
ESENYURT					10.0%	10.0%	0.0%	18.8%	-4.6%	10.0%	6.0%	7.2%
NİŞANTAŞI				-8.0%	64.4%	10.0%	16.2%	7.6%	20.2%	-50.4%	8.5%	8.6%
HALIÇ	7.1%	11.7%	16.4%	7.7%	19.0%	0.0%	20.0%	10.0%	15.0%	-26.2%	15.7%	8.8%

Üniversiteler eylül veya ekimde başlayacak olan akademik yıl için ücretleri en geç mayıs ayında belirlemek zorundalar. Bazı mütevelli heyetleri ücret artışı için takvim yılı enflasyonuna bakarken, bazıları son iki mayıs arasındaki enflasyona bakabilirler. Bazıları TÜFE'ye bakarken bazıları İSO'nun belirlediği veya kendi belirledikleri enflasyonu esas alabilirler. Dolayısıyla, yukarıdaki oranları yıllık enflasyon ile kıyaslamak pek mümkün değil. Fakat mayıs ayındaki yıllık TÜFE'ye bakarak 12 yıllık dönem için ortalama enflasyonun %10,6 olduğunu belirtebiliriz. Aynı dönemde üniversitelerin yaptığı zamların ortalamasının ortalaması da %11,4 olmuş. Özetle, "ortalama" üniversite enflasyona paralel bir zam yapmış denebilir.

Dikkatlice bakıldığında, tabloda pazarlama veya strateji dersleri için çok güzel örnekler bulunuyor. Belirli bir strateji çerçevesinde zam yapan okullar, piyasadaki sinyallere göre zam yapan okullar, YÖK'ün kısıtlamalarını yaratıcı ücret/burs politikaları ile aşmaya çalışan okullar, birbirlerini takip eden okullar gibi kitaplarda okutulan fiyat belirleme teorilerin ilginç uygulamaları var.

Bu tabloda benim ilginç bulduğum gözlemler:

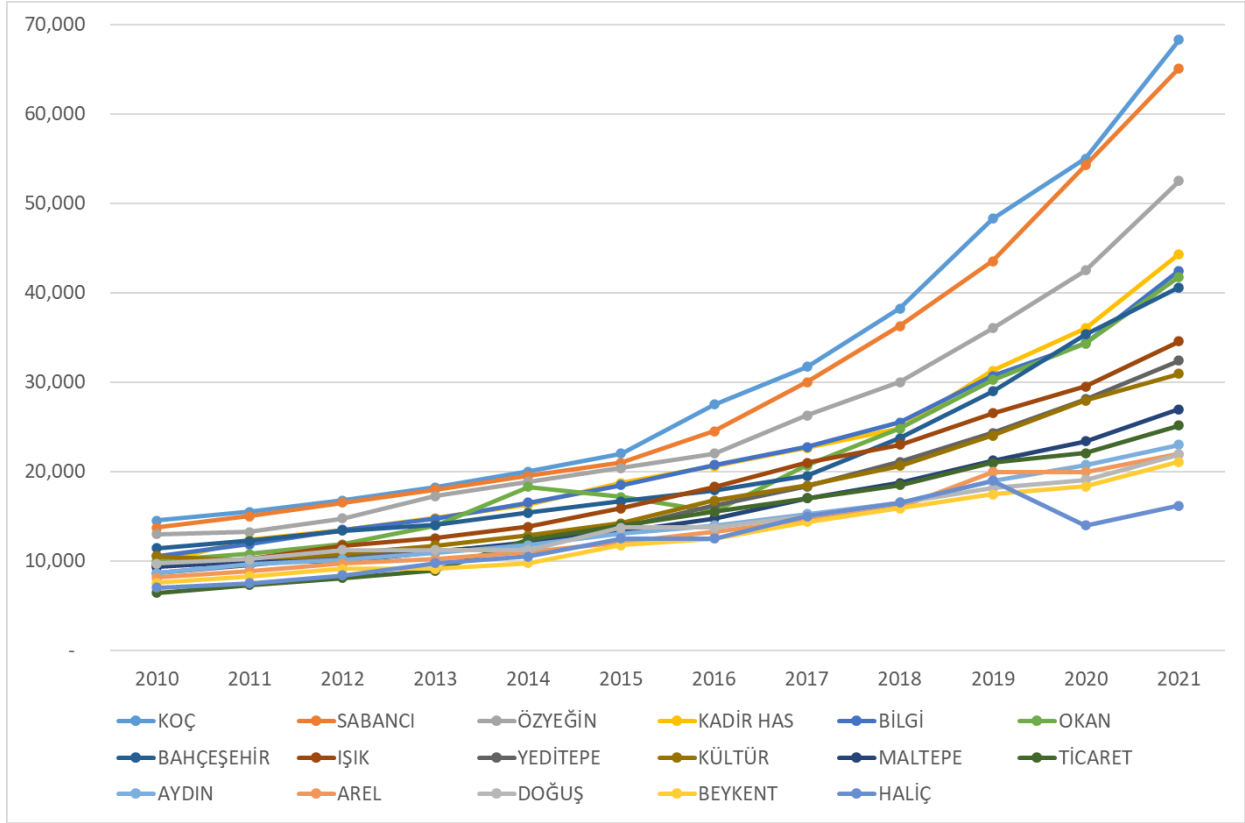
1. Bu dönemde en yüksek toplam zam Sabancı'da. Sabancı'nın hemen arkasında ise Koç var. Yani ücretleri en yüksek olan iki okul 12 yıl içinde en yüksek zamları yapmışlar.
2. Bu iki okula baktığımızda Sabancı'nın hep Koç'un biraz altında bir ücret belirlediğini, hatta yapılan yüksek zamlarda Sabancı'nın bir yıllık bir ara ile Koç'u takip ettiğini görüyoruz. 2016 yılına kadar bu iki okul hep benzer zamlar yapmışlar. 2016'da Koç birdenbire enflasyonun çok üzerinde bir oranla %25 zam yapmış! Bu yıl neredeyse Koç'un 8 puan altında zam yapan Sabancı, bir yıl sonra %22 zamma karar vermiş (o yıl Koç'un tam 7 puan üzerinde). 2018'i iki okul da benzer bir zamlarla geçirmiş. 2019'da Koç yine bir atak yapmış ve Sabancı'dan 6 puan yüksek zam yapmış. Sabancı ise, 2020'de Koç'tan 10 puan fazla zam yaparak aradaki farkı korumaya çalışmış. Sonuç olarak 2010 yılında Koç'un ücretinin %5 gerisinde olan Sabancı'nın ücreti 2021 yılında yine %5 gerisinde olarak belirlenmiş.
3. Bu lider-takipçi ikilisinden sonra en yüksek zam oranları biraz şaşırtıcı bir okulda: Kadir Has. 2011'de Kadir Has enflasyona 20 puan fark atarak bu çalışmada ele alınan gruptaki en yüksek zammı yapmış—net bir sınıf değiştirme girişimi. Tabii bu zamların sadece yeni öğrenciler için geçerli olduğunu burada belirtmek gerek. 2015 yılında bu sefer enflasyonun neredeyse iki misli bir zamma cesaret eden Kadir Has, 2019'da ikinci bir zıplama ile Koç'tan sonra ikinci en yüksek zammı yapmış.
4. En yüksek dördüncü ortalama zam ise Beykoz'a ait. Bu okul 2018 yılında %50 ve %75 burs ile açılmış. 2018 yılında %50 bursluda 32 kontenjan koyup hiç öğrenci alamayınca 2019 yılında %50 burslu programı kapatıp sadece %75 bursluya girmişler. Bu seviyede 27 kontenjanın sadece 14'ü dolmuş. 2020 yılında aynı fiyat seviyesinde kalmış ve bu sefer %75 yerine %50 burs seviyesinde 20 kontenjan belirleyip 12'sini doldurmuşlar. İlk 3 yıl %50 burslu ücreti 15.000 TL olan Beykoz, 2021'de %44 zam ile 21.600'e çıkmış. Bu fiyat seviyesinde %50 bursta ısrar edince 20 kontenjan ile sıfır öğrenci almışlar. Anlaşılan bu üniversite daha açılış döneminde olduğundan kendisi için doğru ücret ve burs politikası arayışı içinde.
5. En yüksek 5. zam yapan üniversite ise Okan. Okan 2013 yılında neredeyse enflasyonun iki misli bir zam yapmış. Üstelik %25 burslu ve ücretsiz kategorilerine de girmiş. İngilizce işletmede %50 bursluda 11/25 alırken %25 bursluya ve ücretliye ise hiç öğrenci yerleşmemiş. Türkçe işletmede ise %50 bursluda 8/25 alırken ücretli programa hiç öğrenci yerleşmemiş. Bu sonuçlardan sonra, Okan 2014'te ilginç bir strateji uygulamış: %31'lik yüksek bir zam yapmış ama %25 kategorisinden ricat etmiş... Sonuç: %50 bursluda İngilizce programında 14/25, Türkçe programında ise 5/25 doluluk ve ücretli programa yine yerleşen olmamış. Programlarındaki doluluktan ders çıkararak Okan, bir yıl sonra sektör ortalama ücret zammı %13 iken ücretini %6 azaltmış. Buna ek olarak %50 kontenjanlarını da iki programda da 7'ye düşürmüş ve doldurmayı başarmış. Bunun yanında 6 öğrenciyi de ücretli kategorisinden almış. Sonuçlardan (herhalde) hala memnun olmayan Okan, 2016'da ortalama zam %9 iken bu sefer ücretini (yine) %9,7 azaltmış. Bu sefer hem %50 burslu hem de ücretli kontenjanlarını (neredeyse) tam doldurmayı başarmış. Okan 2017'de tam %33'lük bir zam yapmış; %50 burslu kontenjanının yarısını doldurabilmiş ve ücretli öğrenci alamamış! Benim için bu çalışmanın en ilginç vakası Okan.
6. 6. sıradaki okul benim için sürpriz değil: Özyeğin. Benim rektör olduğum ilk dönemde hep enflasyon civarında zam yapan Özyeğin, kampüsün Çekmeköy'e taşınması ve inşaatların bitmesi ile enflasyon üzerinde zamlar yapmaya başlamış. 2012'de enflasyonun 3 puan üzerinde zam yapan Özyeğin,

2013'te (ayrıldığı yıl) enflasyonun 10,5 puan üzerinde bir "kampüs zammı" yapmış. Bu zamlarla bile işletmede tam doluluğa ulaşan Özyeğin 2017, 2020 ve 2021'de yine enflasyon üzerinde zamlar yaparak 2010 ücretini 12 yılda üçe katlamış, fakat ücretini (açılış yılında olduğu gibi) Koç ve Sabancı'nın epey altında (ve diğerlerinin epey üzerinde) tutmaya devam etmiş.

7. Bilgi, Bahçeşehir ve Yeditepe'nin bir-iki istisna dışında hep enflasyon civarında zamlar yapmış olması dikkat çekici. Bu davranışları ile finansal yönetimi oturmuş birer okul görüntüsü veriyorlar. Adayların uzun vadede bu okulların bu şekilde davranmaya devam etmesini beklemelerini makul buluyorum. Kendi okulum MEF'in de bu kategoride olduğunu (ve bu kategorideki en düşük ortalama zammı yapmış olduğunu) söylemeden geçemeyeceğim.
8. Geldik şaşırtıcı iniş çıkışlara... En radikal örnek İstinye. 2017 yılında 54 kontenjan ile açılan %50 burslu işletme programına sadece 1 kişi yerleşen alan İstinye, 2018 yılında ücretini sabit tutup %50 burslu kontenjanını 24'e indirmiş, ama bu sefer yerleşen olmamış. Buna karşılık ilk defa denediği %75 bursluda 12 kontenjanını doldurmayı başarmış. Bunun üzerine işletme programının "piyasa" değerinin %50 ile %75 burslu arasında bir yerlerde olduğunu düşünen üniversite, arayı bulmak için 2019'da ilginç bir şey yapmış: ücretini %23 indirip %50 bursluya yüklenmiş. Ama 30 kontenjanın sadece 11'i dolmuş. 2020'ye sadece %10 zam ile giren İstinye bu sefer %50 bursluda 17'de 17 yapma başarısı göstermiş. Bu başarılı sonuca bakıp 2021'e %45 zam ile giren İstinye piyasa gerçeği ile yeniden tanışmış: 24 kontenjana yerleşen olmamış.
9. Nişantaşı da işletme burs ve ücret politikasında ilginç bir performans sergilemiş. 2013 yılında işletme programını sadece %50 burslu kontenjan ile açan Nişantaşı'nın, 54 kontenjanının sadece 5'ine öğrenci yerleşmiş. Bunun üzerine 2014 yılında ücretini %8 düşürmüş ve toplam 27 olan %75 burslu kontenjanını doldurmuş. Bu programda sadece %75 burslu almaya ikna olan Nişantaşı, gelirini artırmak için 2015 yılına görülmemiş %64'lük bir zam ile girmiş ve ancak %37 doluluk sağlayabilmiş. 2016 için enflasyon civarında (%10) zam yapan Nişantaşı bu sefer en uygun ücretli programlardan birisi olmuş ve %75 bursluda tam doluluk sağlamış (36/36). 2017 için enflasyon üzeri (%17) bir artış yapan Nişantaşı %75 burslu kontenjanını yine doldurmayı başarmış. 2018'de ise enflasyon altında bir artışa rağmen favorisi olan %75 burslu kategoride ancak %25 doluluk sağlayabilmiş. 2019 yılında bu sefer enflasyon üzerinde bir artış (%20) yapan Nişantaşı, favori kategorisinde %22 dolulukta kalmış. 2020'de kendisine ün kazandırmış olan %75 bursun kaldırılması üzerine Nişantaşı müthiş bir manevra ile efektif ücretini %50 indirerek, bir yıl önce %75 burs ile aldığı ücret seviyesinden %50 ile öğrenci almış. Bu manevra başarılı olmuş ve %50 burslu kategorisini tam doldurmayı başarmış. 2021 için sadece %8,5 zam yapan Nişantaşı, bu sefer %50 kategorisini ancak %75 doldurabilmiş. Yıllardır başarıyla kullandığı %75 bursun kaldırılmasına ücretini %50 düşürerek yaratıcı bir cevap veren Nişantaşı, bu dönem içinde en yüksek düşüşü hayata geçiren üniversite olmuş.
10. Bu klinik vakaların yanında dikkat çeken bir grup zam 2014 yılında gerçekleşmiş. Bu yıl, enflasyon %10 civarında gerçekleşmiş iken, Altınbaş, Ticaret ve S. Zaim %30 ile %49 arasında zam yapmışlar. Biraz araştırınca bu zamlar anlaşılıyor. Altınbaş (o zamanki adıyla Kemerburgaz) az doldurabildiği (2013 yılında 5/30 doluluk) %50 bursludan çıkıp %75 bursluya girmek için %32 zam yapmış. S. Zaim 2013 yılında %50 bursluda 10/15, %25 bursluda ise 4/20 yapınca 2014 yılında %25 bursluyu kapatıp %75 bursluya girmiş. Gelirlerini koruyabilmek için de görünürde %38,6 zam yapmış. Benzer şekilde Ticaret 2013'te burssuz kategoriden çıkıp %25 ve %50 burslu kategorilerine girebilmek için (görünürde) %39 zam yapmış. Tüm bu sözde zamlar YÖK'ün burs kategorilerine koyduğu kısıtların etrafından dolanabilmek için yapılmış ve aslında gerçek zamlar değil.

Ücret tablosunun en tepesindeki iki okul 12 yıl içinde en yüksek zamları yapmış iken, en altlarındakiler de en düşük zamları yapmış—yani makas gitgide açılmış. Koç ve Sabancı'nın 12 yıl içindeki zam ortalamaları %15'in üzerinde iken, ücretleri zaten oldukça düşük olan tam 10 üniversite ortalama %10'un altında zam yapmışlar [Yeni Yüzyıl (%5,9), Esenyurt (%7,2), Doğuş (%7,9), İstinye (%8,2), Nişantaşı (%8,6), Haliç (%8,8), Aydın (9,3), Arel (%9,5), Altınbaş (%9,9) ve Beykent (%9,9)].

Şekil 1: 2010 yılında açık olan İstanbul vakıf üniversiteleri işletme programlarının %50 burslu (indirimli) kılavuz ücretlerinin zaman içindeki değişimi

Ücret kategorileri

Peki 2021 itibarı ile oluşan ücret “kategorileri” ne? Bu 28 üniversiteyi 7 farklı ücret kategorisine sokacak olursak, şu dağılım her kategori içindeki ücretler arasındaki farkların karesinin toplamını en aza indiren “optimal” kümelenmeyi veriyor. (Yöneylemciler için tek boyutta 7-median probleminin çözümü diyebilirim.)

1. 66.660 TL: Koç ve Sabancı
2. 52.500 TL: Özyeğin
3. 42.262 TL: Kadir Has, Bilgi, Bahçeşehir, Okan
4. 30.441 TL: MEF, Işık, Yeditepe, Kültür, Altınbaş, Kent, Maltepe
5. 22.735 TL: Ticaret, S. Zaim, Aydın, Arel, Gelişim, Doğuş, Beykent, Yeni Yüzyıl, Esenyurt
6. 19.139 TL: Medipol, İstinye, Nişantaşı
7. 16.740 TL: Beykoz, Haliç

Eğer 7 yerine 4 farklı ücret kategorisine bölecek olsaydık, ilk kategori (yani pahalı okullar) aynı kalırdı, ikinci kategori (yani ortalama üzeri pahalı okullar) ise yukarıdaki 2 ve 3. kategorilerin birleşiminden oluşurdu. Üçüncü kategori (yani ortalama civarı okullar) yukarıdaki 4. kategoriden oluşurken, dördüncü kategori ise (yani “ucuz” okullar) son 3 kategorinin birleşiminden oluşurdu.

Dikkat ederseniz Tablo 1’deki 2021 ücretlerinde en yüksek ile en düşük arasında 4 mislinden fazla bir fark var. İstanbul’da belirli bir seviyenin üzerine her keseye göre bir vakıf üniversitesi var gibi görünse de adayların bu verileri okulların öğrenci başına harcama verileri ve öğrenci memnuniyeti verileri ile birlikte değerlendirmeleri gerek.

- Örneğin, yukarıda 3. kategoride yer alan okulların 2021 YÖK raporuna göre öğrenci başı harcamaları şöyle oluşmuş: Kadir Has 24.798 TL, Bahçeşehir 23.174 TL, Bilgi 14.976 ve Okan 14.635. Öte yandan bir alt ücret kategorisinde olan MEF’in öğrenci başına harcaması 20.263, Yeditepe’nin ise 20.211!
- Örneğin, yukarıda 1 ve 2. kategorideki 3 okulun TÜMA’ya göre öğrenci memnuniyeti notları A+ iken ve 3. kategorideki okulların notları ise B, B, C ve D. 4. kategoride yer alan okulların notları ise şöyle: MEF A+, Işık C, Yeditepe F, Kültür D, Altınbaş D, Kent F ve Maltepe C.

2022 ücretlerini heyecanla beklemeye devam... Ama verilere dayanarak sağlam bir tahmin yapayım: Tablo 1’in yukarılarında yer alan okullar aşağılarında yer alanlardan daha yüksek zamlar yapacaklar. Zam miktarı ne olursa olsun öğrenciler itiraz edecek ama üniversite çalışanları da fakirleşecek. Kötü ekonomi yönetimi ve yüksek enflasyon eğitime zarar vermeye devam edecek.